

גליון הש"ס

## הגהות הגר"א

מוסף רש"י

## רבינו חננאל

הא מים. לוקח ומי יחרפנו עוד  
להעמידה בידו בחייו ולא לאחר מותו.  
שלקחה והצנים באים להוציא מיד  
גתכוון להעמיד ממכרו אלא בימי חייו  
גיחא ליה. מעיקרא : דליקו בהימנוסיה.

ומוחר ותובעה ונותן מעות ללוקח:  
גבייה בחובו. לאחר שגולה ומכר לו  
ובוא לו אלל נגזל ואמר לו הגבה לי  
בחושי קרקע שגולתיך: אי איה ליה  
ארעא אחרים. לנגזל שיכול לגבות  
בחובו ממנה ואומר ליה בזה שגולתי  
איה חזק דא ומה אומר ואמר:

[illegible]

שיחייבוהו ז"ל לפרוע ללווק מעותיו  
ועמד במרדו עד שכתבו פסק דין  
ונתנו ללווקה על נכסיו של גולן  
שכ"מ שימלאם יחזיק בהן והיינו  
תשעים יום לאחר שעמד דין כדאמר'  
בהגחל [בתרא] (ב"ק קצ"ב): **עד**  
**דמתקין יומא דארכוסא.** לאחר  
שמצא זה קרקע משל גולן ובה לז"ד  
וזהו מכריזין שכל מי שרוצה לקנות  
קרקע יבא ויחטנה כדאמר' בערכין  
(דף ס"א): שום הימומין שלשים יום:

מִתְקִיף נֶחֱם רִמְיָה בֶּרֶךְ חַתָּה. חַתָּה מֵהַ  
מִכְר רִאשׁוֹן לִשְׁנֵי כ"ו: סָפָה. הֵא  
דִּרְבִּ: בְּחֻמֵּינִי. שְׁאֵמֵר לֹא אֵינִי סוֹמֵךְ  
עֲלֵיךְ שְׂמֻתָּהּ צִדִּי: גִּמְר וּמִקְנִי.  
בְּשִׁלְהֵמָה מִשְׁתַּעֲלֵם הַלְשׁוֹשִׁים: מְזוֹרִים.  
שֶׁל חַיִּים וְעוֹפּוֹת וְשֶׁל דְּגִים: דִּבְרֵיו  
קִיִּימִין. לִקְמֵן פִּרְךְ מֵאִי שֶׁנָּה רִישָׁא  
כ"ו: הֵא גִבְרָא וְהֵא תִּיּוֹבֶפֶא.  
הִרִי אֵדֶם גְּדוֹל וְכֻמְהוֹ תַּשׁוּבָה  
דִּקְמֵנִי לֹא אִמֵּר כְּלוֹם וְלִכְשִׁירֵשׁ לֹא  
קִנְהָ לְחֹקֵךְ כִּיּוֹן דִּהִיא שְׂמֻתָּה  
לֹא דִידֵיהּ הוּא נִכְסֵי אִבְדּוּ וְלֹא  
בְּחֻמֵּינִי מֵהַ מִכְר לֹא רִאשׁוֹן לִשְׁנֵי  
כָּל זְכוּת שְׂפָאָה לִידּוֹ: לֹא סָמָפֶא

**דעסיס:** לזקק דקאמער מי יימער ש  
אדער: איינע לריינע לפנים. איינע  
פורשין לגנאי דליכא קושיא מעליא  
רב יוסף ב' משום כבוד אביו כ'.

בדך לא נמכוון לזה אלא  
ל"ד כו': דמים גולן. לאחר  
וקח: ה' מים ליה. ולא  
ללא יחרפוהו: אע"ג דמים

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed

הא מית ליה ומאן דאמר ניהא ליה דליקום  
בהמנותיה בהדי בני נמי ניהא ליה דליקום  
בהמנותיה סוף סוף קרו ליה בני לוקח גולנא  
אלא איכא בינייהו דמית גולן מאן דאמר  
ניהא ליה לאיניש דלא לקריהו גולן הא מית  
ליה למ"ד ניהא ליה דליקום בהמנותיה ה"ג  
אע"ג דמית ניהא ליה דליקום בהמנותיה  
סוף סוף קרו לבניה בני גולנא אלא איכא  
בינייהו דיהבה במתנה מאן דאמר ניהא ליה  
דליקום בהמנותיה "מתנה נמי ניהא ליה  
דליקום בהמנותיה מאן דאמר ניהא ליה  
דלא נקריהו גולנא א"ל מאי גולנא מינך:  
פשיטא זבנה אורתה ויהבה במתנה לאו  
לאוקמה קמי לוקח קא בעי גפלה ליה  
כירושה ירושה ממילא היא ולאו איהו קא  
טרח אבתרה גבי איהו בחוכו ר' חיינא אי  
אית ליה ארעא אחריתי ואמר האי בעינא  
לאוקמה קמיה לוקח קא בעי ואי לא זוזי הוא  
דבעי אפרועי יהבה נהליה <sup>(ב)</sup> במתנה פליגי  
בה רב אחא ורבינא חד אמר מתנה כירושה  
דהא ממילא וחד אמר <sup>(ה)</sup> מתנה כמכר דאי לאו  
דטרח וארצי קמיה לא הוי יתיב ליה מתנה  
להכי טרח וארצי קמיה כי היכי דליקום  
בהמנותיה ועד אימת ניהא ליה דליקום  
בהמנותיה מאן דאמר ניהא ליה דליקום

בהמנוניה אמר רב הונא עד שעת העמידה  
בדין חייא בר רב אמר עד דמטא אדרכתא  
לדידיה רב פפא אמר יעד דמתחלץ יומי  
אכרותא מתקיף לה רמי בר חמא מכדי האי  
לוקח במאי קני להאי ארעא בהאי שטרא  
האי שטרא חספא בעלמא הוא א"ל רבא  
תהא במאמינו בההוא הנאה דלא קאמר ליה  
מידי וקא סמיך עליה טרח ומייתי ליה גמר  
ומקני ליה מתיב רב ששת <sup>ס</sup>ימה שאירש  
מאבא מכור לך מה שתעלה מצודתי מכור  
לך לא אמר כלום מה שאירש מן אבא היום  
מכור לך מה שתעלה מצודתי היום מכור לך  
דבריו קיימן אמר רמי בר חמא הא גברא והא  
תניובתא אמר רבא גברא קא חזינא ותיובתא  
לא קא חזינא הכא סמכא דעתיה והכא לא  
סמכא דעתיה הכא סמכא דעתיה דאזיל  
טרח ומייתי ליה כי היכי דלא נקרייה גולנא  
הכא לא סמכא דעתיה שלחוה לקמיה דרבי  
אבא בר זבדא אמר להו זו אינה צריכה  
לפנים אמר רבא זו צריכה לפנים ולפני  
לפנים הכא סמכא דעתיה והכא לא סמכא  
דעתיה הוה עובדא בפומבדיתא ואותביה  
אמר להו רב יוסף זו אינה צריכה לפנים  
ויאמר ליה אבוי צריכה לפנים ולפני לפנים  
הכא סמכא דעתיה הכא לא סמכא

דעתיה ומאי שנא רישא ומאי שנא סיפ  
שאיירש מאבא היום משום בבוד אבין

ש מאביו כלום שמה ימכור אביו נכסיו בחייו: שנה  
ככה כדי לתרצה להכניסה לפני בני הישיבה שאין  
אל תעלה לגיו: הוה עובדא צפומדידא. שדנו דין  
יה אביו נוסח וזרד מעוט להצורכו ולחבריו ומח

**מא"ב** גוֹיֵינָא מִינֵהּ. וא"ת ובי מדרה נמי מה גזלו והלא צריך להחזיר לו מעותיו וי"ל דמ"מ יקראנו גזלנא כל זמן שלא יפרע לו: **א"ר** קמיה בי היבי דליקום בהימנותיה. משמע דהכי הלכתא מדלג נקט ליטנא דלג נהרי"ה גזלו ועוד דהלכה כרז

אָשׁי לְהוֹא בְּתַרְחָה וּגְדוֹל בְּחִמְכָּה  
בְּצִמְנִין: הָאִי שְׂטוּרָא חֲסִפָּא  
בְּעֵלְמָא הוּא. וְאִם וְלִמְאָ דְקֵי לֵה  
בְּמָה שֶׁחֹשֶׁק צֵה אַחֵר שְׁקִנְחָה גּוֹלָן  
וְיִל דְּמִשְׁמַע לִיה מִשְׁעָה שְׁקִנְחָה הַזּוֹלָן  
הֵיא שֶׁל לּוֹקֵחַ אֵעִי שֶׁלָּא עֵשָׂה זֶה  
שׁוּם מִשְׁעָה וְאִם מִעוּתִי שִׂמְיָ תַחֲלֵה  
מְלוּה נַעֲשׂו עֵתָה מַכְר וְיִל בְּתַרְחָה  
לְחָא קִנּו בְּחִסְפָּא אִינִי בְּמִלוּה אִינוּ  
יִכּוֹל לְקַנּוּת כְּדֹאמְרִינִן פִּי'ק דְּקוֹדִישִׁין

(דף 171:) המקדש במלואו אינה מקודשת  
ובמכר לא קנה והא דאמר בהאש  
מקדש (ספ דף 77 מ.) ושזין שבמכר קנה  
היינו במלואו שיש לו על אחרים  
דלא בנאש צענין וזו מקודשת לכ"ע  
אי לאו דאש לא סמך דעתה ויראה  
שיחזור ויחולל אבל מלוא ששה  
חייבת לו אם מוחל לה ומקדשה אשה  
אינה מקודשת דלא נתן לה כלום  
דמקמי הכי היה גרסאות וכן במכר  
לא קנה אש"ג דכשמוקדשה בהנאת  
מחילת מלוא היא מקודשת דלא גרע  
מארווח לה וזמנא ואדער עליך לשלשון  
דמקודשת וכן במכר אם מכר בהנאת  
מחילה קונה כמו בהחליף דמי שור  
בפרה מ"מ לא משמע ליה שהיה  
מקנה לו בהנאת מחילת מלואו משום  
דמשמע מיד שלקה הגולן קנה  
לוחם ראשון:

**בההיא** הנאה דקא סמיד בו'.  
והויא כאילו אל"ל שדה זו

מה שאירש מאבא מבור לך לא

לֹאֲמֹר כִּרְיֹם וּבְרִייתָא כִּרְבֵּנָן וְיִלָּן  
לְדִילֵין קִפְרִין לֵאמֹר לֵן כִּרְבֵּנָא כִּלְאִיתָ  
פֶּרֶק אִחוּרֵי נֶשֶׁךְ (לִקְטָן דף עב:) דְּמִייתִי  
גְּמָרָא טַעמָא דְּלֹא לִיקְרִיָּה גּוֹלָנָא  
וַיִּחָלֵּל לִיהִ דְּלִיקָן בְּהִימוֹנוּתֵיהּ וּסְבִירָא  
לֵן כִּרְבֵּנָן דְּלִין פֶּסֶק מִקְנֵה דְּבֵר שֶׁלֹּא  
בָּא לְעוֹלָם לְשֹׁמֵאל אֲדָם כִּרְבִּי יוֹחָנָן  
הַסְּגוּלָּה פֶּרֶק אַע"פ (בְּמִנְיֹת דף נט.)  
וְרַב נַחֲמָן סָבַר בְּפִירוֹת דְּקָל אֶף  
מִשְׁבָּחָא לְעוֹלָם יָכוֹל לַחֲזוֹר צוֹ וְרַב הָאִי  
פֶּסֶק לִין הִלְכֵּה כִּרְבֵּנָא בְּהָא מִשּׁוּם  
דְּס"ל לִין פֶּסֶק מִקְנֵה דְּבֵר שֶׁלֹּא בָּא  
לְעוֹלָם וְכו' וְלֹא נִימָרְהָ מִכָּא לְדִלְחוּ  
נֶשֶׁךְ (לִקְטָן דף עב:)

(ט) קנויה לך מעבשיו. תימה מה  
צריך מעבשיו כיון דאדם

מקנה דבר שלא בא לעולם דאי לענין  
חזרה הא כל זמן שלא בא לעולם יכול  
לחזור אע"ג דאמר מעכשיו וי"ל  
דנ"מ אם נקדע השטר או שאבד קודם  
שלקחה זה דקני כיון דאמר מעכשיו :

עד

אמר רבי יוחנן סיפא מה  
מה שתעלה מצודתי היום  
משום

להא תיוצתא דרב ששת לאותיב  
 יודע לפרקה. ותשובת הגאונים  
 ורבותינו מהא מתניתין ואמר  
 לרבד אביו שלא לשהותו בציונו:

קָלוּ אַ מִי פִּטְ מֹהֵל  
גִּזְלָה הֵן ט סָמָג  
עֵשָׁן עַב טוֹשִׁיעַ חִמָּה סִי  
שַׁעַר סֵעִי אֵל  
קָלָח ב ג מִי שֶׁס הֵל יֵא  
טוֹשִׁיעַ שֶׁס סֵעִי ב:  
קָלָח ד מִי שֶׁס הֵל יֵב  
טוֹשִׁיעַ שֶׁס סֵעִי ג:  
קָלָה ה מִי שֶׁס הֵל יֵג  
טוֹשִׁיעַ שֶׁס סֵעִי ד:  
קָמָה ו מִי שֶׁס הֵל יֵו  
טוֹשִׁיעַ שֶׁס סֵעִי אֵ:  
קָמָב ז מִי פִּכִּיב מֹהֵל  
מִצְרֵה הִלָּה ה  
סָמָג עֵשָׁן עַב טוֹשִׁיעַ חִמָּה  
סִי יֵרֵא סֵעִי אֵ:

רבינו חננאל (המשך)

ברב אשי דאמו ניהא  
 דילקום ביהבמניה.  
 ויהא חתא באקראיה לא  
 ימ' בו חמא פריק ליה  
 חתא באבאמיו אפרס  
 בתהוה וואו אדמו  
 ויהא ליה מיר' (א) דסמק  
 ויהא וופסיס וליק  
 ויהא ליה חנינו חמא נקמה  
 ווארבות' בו שטא חמא  
 ויהא מה עארוש אבא  
 מכור לו מה שעתלה  
 עאדוהו מכור לו לא  
 ויהא מכור ליה קרימא לא  
 אן אדם מקנה לחבירו  
 דבייבא  
 ויהא שולחא בלעס  
 שטאפא חמא חמא  
 דריס ומפרש חמא חמא  
 ויהא ישראל חמא חמא  
 חמא' מה עארוש אבא  
 ויהא מכור לו ליה  
 ווארבות' חמא חמא  
 חמא' הי' פניס מכור

[illegible]

(א) נראה ד"ל וסמך עליה דאזל ומפיים ב'.